

PLANNING

1. SITUERING

Het gewestplan is vier jaar (29 november 79). Een analyse van de kinderziektes.

Er wordt in dit land nooit echt aan planning gedaan.

Planning als voortdurende studie der basisgegevens en vergelijken van alternatieven, als evenwichtig afwegen en met alle belangen rekening houden bij beslissingen, als konsekvent uitvoeren der geplande besluiten, uitvoering zonder dewelke elke planning waardeloos is en alle inspanningen tevergeefs.

Ingrepen zijn hier te lande nog meestal gevolgen van eigenmachtig optreden of lobbyen, ingrepen houden weinig rekening met alle maatschappelijke belangen.

Het heeft ons dan ook nooit verwonderd dat een gewestplan slechts een vorm van wapenstilstand is tussen de vele belangen die het leven van de stad beheersen, een behouden wat we hebben en een inperking van het front.

Zulke behoudsgezinde en statische benadering van plannen laat in het algemeen weinig ruimte om te evolueren. Doch op deze regel maakt nu juist ons gewestplan een uitzondering. Het gewestplan van Brussel bezit namelijk een boeiend embryo van meer dynamisch en tegelijkertijd meer democratisch plannen: de overlegprocedure.

Over deze overlegprocedure willen we het verder hebben.

Als Brusselse Raad voor het Leefmilieu zijn wij dagelijks gekonfronteerd met deze praktijk en wij vinden het ook belangrijk de mensen wegwijs te maken in deze procedure en langs deze weg mee te bouwen aan de stad.

Het dagelijks gebruik van deze procedure bracht een aantal lakunes aan het licht die wij graag veranderd zagen, kwaliteit van de informatie, manipulatie van de procedure (salami-techniek, vakantie-onderzoek), gebrek aan coördinatie in de voorgestelde werken, overschrijding van bevoegdheden.

2. EISEN

Als Raad voor het Leefmilieu op agglomeratievlak willen wij vast stemgerechtigd deel uitmaken van de overlegkommissie. Dit zou een betere informatie naar de bewoners kunnen mogelijk maken en zou een begin van vertegenwoordiging van de vele tot heden verwaarloosde belangen kunnen zijn - een schuchter tegengewicht tegen de doorgaans goed vertegenwoordigde en goed onthaalde "kapitale" belangen.

logika: men moet grote ingrepen stapsgewijze voorleggen - principe voorontwerp, ontwerp, uitvoeringsontwerp.

Informatie: De informatie voorgelegd door de indiener van bouwaanvragen is meestal voor de bewoners en betrokkenen en zelfs soms voor deskundigen onbegrijpbaar. Dit fenomeen blijkt erger als de aanvrager een openbare administratie is, wat des te onaanvaardbaarder is.

Er moeten dus eisen gesteld worden aan de informatie.

- * de doelstellingen van de voorgestelde ingreep moeten opgegeven worden;
- * de basiselementen van de voorstudie moeten ter inzage zijn;
- * de mogelijke alternatieven moeten aangegeven worden;
- * bij belangrijke werken moet een kosten-batenanalyse toegevoegd worden, waarin ook maatschappelijke kosten en baten en ook moeilijk te kwantificeren "kosten en baten" verwerkt zijn;
- * de technische plannen moeten vergezeld zijn van verklarende plannen waarop herkenbare referenties qua schaal en inplanting;
- * tentoonstellingen en maquettes moeten de informatie naar de mensen brengen;
- * de effecten op het stedelijk milieu moeten bestudeerd worden en studie bijgevoegd.

Procedure: Grote infrastructuurwerken (metro - tunnels) worden in schijfjes (salami-techniek) en op verschillende tijdstippen in de verschillende betrokken gemeenten voorgelegd zodat sommige vooruitgeschoven tunnels al gegraven zijn alvorens de verbindingen ertussen voorgelegd werden. Werken worden in onbegrijpelijke onderdelen gekapt, zo eerst overleg over ondergrondse werken zonder bovengrondse consequentie, later valt er dan niet meer te kiezen. Voor de bewoners veroorzaakt deze salami-techniek een diaree van onvoorspelbare duur.

Grote ingrepen moeten inderdaad stapsgewijze behandeld worden, maar niet zo - wel zoals hoger logisch wordt geëist.

Belangrijke beslissingen kunnen niet tijdens de vakantie genomen worden.

Koördinatie: het behoort tot de salami-techniek om onduidelijkheden op andere diensten af te schuiven. De aanvrager moet echter maar zorgen dat zijn dossier volledig is - een onvolledig dossier kan niet behandeld worden.

Bevoegdheid: De overlegprocedure wordt soms in de illegaliteit gemanipuleerd en als alibi voor niet geoorloofde gewestplan-wijzigingen misbruikt. Deze praktijken zullen in de toekomst door ons voor de Raad van State gebracht worden.

Gemeentegrenzen overstijgende problemen moeten door de verenigde overlegkommissies behandeld worden.

De wapenstilstand (gewestplan) betekent sommige no mans lands of gebieden die in gemeen overleg nog moeten geordend worden. Meer dan eens betreft het gemeentegrenzen overschrijdende problemen (Zuidelijke Ring, Kazernes). Hier volstaan samengevoegde overlegkommissies niet, noch eender welke andere vorm van plannen (A.P.A. en B.P.A.).

Voor deze gebieden moet het gewest een werkelijk "ingrijpende" structuurplanningsprocedure op gang brengen, een gemeente- en agglomeratiebevoegdheden overstijgend planniveau. Bij deze structuurplanning moeten syste-

matisch alle belangengroepen van bij het begin betrokken worden (ref. Kazernenwerkgroep) en moeten alle omwonenden en gebruikers regelmatig geïnformeerd worden. Aan deze structuurplannen moet een begrotingsplan gekoppeld worden waarin de middelen der belanghebbende partijen samengevoegd worden om tot een goed getimde uitvoering te komen.

3. PERSPEKTIEVEN

Bral zal in alle overlegprocedures bovenstaande eisen banadrukken.

Bral zal juridisch optreden als de procedure nog verder verminkt wordt.

Bral tracht zoveel mogelijk de betrokken mensen zelf ervaring te laten opdoen met deze leerzame "procedure van overleg".

De overlegprocedure moet geëvalueerd worden "in overleg". Bral vraagt aan het gewest om deze evaluatie te organiseren.